

1929-1933 Yılları Türkiye Güzellerinin Saç Tasarımlarının Değerlendirilmesi

Celalettin Rumi Çelebi*

Meral Yıldırım**

Ruşen Akman***

Şennur Kayabaş****

Giriş

Dünya geneline bakıldığında kadınların statülerindeki değişmelerin, ihtilaller, inkılâplar ve sosyal hareketler gibi kısa dönemli veya endüstrileşme, şehirleşme, eğitim ve istihdam gibi uzun dönemli değişim süreçlerinde meydana geldiği görülmektedir.

Türk Milliyetçiliği, ilerlemenin ve medeniyetinin kavramsallaştırılmasında önemli bir unsur teşkil eder. İnkılâplar döneminde, Atatürk ile birlikte Ziya Gökalp milli mücadele kahramanı yazar Halide Edip Adıvar ve Atatürk'ün manevi kızı Afet İnan yeni Türk kadını imajının oluşturulmasında esas rolü oynarlar. Bu yeni Türk Kadını imajı, erkekle birlikte mücadele veren fedakâr ve kahraman kadındır.

Kurtuluş Savaşı sırasında, Türk Kadını büyük özveriyle çalışmıştır. Gerekğinde cepheye mermi taşımış, gerektiğinde yaralı askerlerle ilgilenmiştir. "Türk kadınları bu savaşa

---

* Doç. Dr. Celalettin Rumi Çelebi

Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, Ankara.

crcelbi@gazi.edu.tr

** Meral Yıldırım

Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Görevlisi, Ankara.

myildirim@gazi.edu.tr

*** Ruşen Akman

Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi, Ankara.

rusenakman@gmail.com

**** Şennur Kayabaş

Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı 4. Sınıf Öğrencisi, Ankara.

tüm benlikleriyle katıldılar. Onlar, ordunun yardımcı hizmetlerine katkıda bulunmakla yetinmediler, bununla sınırlı kalamazlardı, kalmamalıydılar. Sık sık kavganın tam ortasında ve içinde yer aldılar.¹

Atatürk inkılablarıyla, Cumhuriyetin ilk dönemlerinde kadınlara verilen haklar, Avrupalı pek çok hemcinsine göre daha ileri bir konuma getirilmiştir. Bu bir bakıma, Milli Mücadele esnasında erkeğin yanında fedakârca savaşan, mermi taşıyan kahraman kadının, savaş sonrasında ödüllendirilmesidir.

Savaş sonrasında Mustafa Kemal Atatürk, gerçekleştirdiği toplumsal devrimlerle kadınların toplum içinde iyi bir konum elde etmelerini sağlayan düzenlemeler yapmıştır. Bu düzenlemelerden ilki kadının giyim ve kuşamı ile ilgilidir. “ Atatürk kadının görsel imajı ile ilgili ilk devrimi kadının yüzünden peçeyi atarak gerçekleştirmiştir. İlk önce kendi eşi Latife Hanımın yüzündeki peçeyi atan önder, böylece Türk Kadınına giysisi içinde özgürlük tanımıştır.”² Böylece Türk Kadını daha özgür ve daha çağdaş bir görünüme kavuşmuştur.

Atatürk 1925’de kadınların kıyafetleri konusunda şöyle demektedir: “Kadınlarımızın yüzlerini dünyaya göstermelerine izin verelim ve dünyayı daha yakından görüp tanıyabilmeleri için, gözlerini açmalarını sağlayalım! Bunda korkulacak hiçbir şey yoktur. Bu önüne geçilemeyecek bir gelişmedir. Bu yolda atılacak olumlu adımlar, ulusumuz için daha tatmin edici ve başarılı sonuçlar almamızı sağlayacaktır.”³

1934 yılında yayın hayatına başlayan Cumhuriyet Kadını Dergisinin ilk sayısında yer alan tanıtım yazısı, Cumhuriyet Dönemi kadının niteliklerini şöyle özetler; “Cumhuriyet devrinde yaşayan kadın bir cephe kadını değildir. Bütün manası ile iş hayatında olduğu kadar eğlenceli cemiyet hayatında kendisini gösteren kadındır. Fikir kadını olduğu kadar süs kadınıdır. Cumhuriyet kadını fikir mücadelelerine, edebiyat hareketlerine, spora ve aynı zamanda ev kadınlığına, anneliğine ve zevceliğine merbut mükemmel kadındır.”⁴

Bu ifadeden de anlaşıldığı gibi Cumhuriyet Kadını özel yaşamda olduğu kadar toplumsal yaşamda da başarılı iç ve dış dünyasında kendisiyle barışık kadındır.

---

¹ Bernard Coparal, *Kemalizm ve Kemalizm Sonrasında Türk Kadını II*, Çev. Ercan Eyüpoğlu, Cumhuriyet Yayınları, İstanbul 1999, s. 21.

² Kemal Savcı, *Cumhuriyetin 50. Yılında Türk Kadını*, Cihan Matbaası, Ankara 1973, s. 81.

³ Cemal Avcı, “Cumhuriyetin Ülkemize ve Bireylere, Özellikle Türk Kadınına Kazandırdıkları”, *Atatürk Araştırma Dergisi*, C. XIX, S. 57, Kasım 2003, s. 57.

⁴ Aslı Davaz Mardin, *Hanımlar Aleminden Roza’ya, Kadın Süreli Yayınları Bibliyografisi*, Kadın Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı Yayınları, İstanbul 1998, s. 15-16.

Atatürk’ün kadımla ilgili bütün uygulamaları onun, Türk kadınına verdiği önemin, Türkiye’nin kalkınmasında da çok yararlı olacağı hususuna olan inancının kanıtıdır. Bu nedendir ki, kadının sadece ev hizmetlerinde değil, her meslekte ülke kalkınmasına, sosyal, siyasal ve ekonomik yaşama aktif olarak katılması konusunda bütün tedbirleri almıştır.

Cumhuriyet öncesinde Avrupalıların gözünde harem, nargile ve odalıkla özdeşleştirilen, yüzyıllardır geleneklerin ve dinin baskısı altında ezilmiş, bütün hayatı evi ve ailesine hizmet etmekle geçmiş, hayatının hiçbir döneminde ve alanında erkeklerle eşit konuma gelememiş Türk Kadını imajından Cumhuriyetle birlikte, dinin ve geleneklerin bağımlılığında sıyrılarak toplumsal alana çıkmış modern kadın imajına doğru bir değişim kaydedilmiştir.⁵

Medeni dünyaya ayak uydurma çabasındaki genç Türkiye Cumhuriyeti yeni toplum yaşantısı içinde Türk kadınına önemli bir yer verirken Avrupa’da yaşayan yaygın bir hâl almış bulunan güzellik yarışmaları da bu konuda önemli bir fırsat bilinmiştir.⁶

Güzellik yarışmaları etik olarak çok tartışılan bir konudur. Güzelliğin göreceli bir kavram olması bu konuyu daha açmaza sürüklemektedir. Ancak güzellik yarışmalarının ürettiği ekonomi ve güzellik yarışmalarına bağlı pek çok sektörün oluşması bu yarışmalara olan ilgiyi ve talebi arttırmaktadır. Öte yandan, güzellik yarışmaları diğer spor dalları gibi ülkelerin ve insanların en çok rağbet ettikleri yarışmalardan birisidir. Güzellik yarışmaları ayrıca ülke tanıtımlarında büyük rollere sahiptir.

Tarihteki ilk güzellik yarışması Homeros’un İlyada destanına göre M.Ö 2. binde Troya Savaşı arifesine dayanır. Bugün Kaz Dağları olarak bilinen İda Dağında yapılmıştır. Yarışmacılar Eris, Hera, Athena ve Afrodit’dir. Güzellerin her biri kendisini seçmesi için Paris’e önerilerde bulunmuşlar, sonuçta Paris elindeki elmayı Afrodit’e (Venüs) vermiştir. Yarışma sonrası Paris âşık olduğu Helen’i Afrodit yardımıyla kaçıır ve Troya savaşına neden olur. (www.wikipedia.org)

Modern zamanlardaki ilk güzellik yarışması 19 Eylül 1888 tarihinde Belçika’da yapılmış ve 18 yaşındaki Bertha Soucaret ilk güzellik kraliçesi olmuştur. Türkiye’de ilk güzellik yarışması 1926 yılında İpek Film Şirketi önderliğinde İstanbul Melek Sinemasında düzenlemiş ve yarışmacılardan Matmazel Araksi Çetinyan birinci olmuş ancak yarışma

⁵ Fatma Acun, “Görsel Verilerde Kadın İmajı”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Aralık 2007, S. 16, s. 22.

⁶ R. Sertaç Kayserilioğlu, “Güzellik Değişiyor Ama Geçmiyor”, *NTV Tarih Dergisi*, Nisan 2009, S. 3, s. 51.

organizasyon eksikliği nedeniyle geçersiz sayılmıştı. Türkiye’de ilk resmi güzellik yarışması Atatürk’ün direktifleriyle 1929 yılında Cumhuriyet Gazetesi tarafından düzenlenmiştir. Bu organizasyon, Türk Kadınının henüz çarşafı yeni attığı bir sırada yapılması ve ülkenin modernleşen yüzünü dünyaya göstermesi bakımından değer taşımaktaydı. 2-3 Eylül 1929 günü Cumhuriyet Gazetesi binasında yapılan ilk resmi güzellik yarışmasında 19 yaşındaki Feriha Tevfik (Dağ) Hanım Türkiye güzeli olarak seçildi.⁷ Araştırmamızın kapsamına giren 1929-1933 yıllarında gerçekleştirilen yarışmalarda sırasıyla; 1929 Feriha Tevfik Hanım (DAĞ), 1930 Mübeccel Namık, 1931 Naşide Saffet Hanım, 1932 Keriman Halis (ECE), 1934 Nazire Hanım birinci olmuşlardır. Ancak 1933 yılından sonra bu tür müsabakalar bir kanun teklifiyle 1950 yılına kadar yapılmamıştır.

31 Temmuz 1932’de Türkiye güzeli Keriman Halis’ in, Belçika’ da yapılan yarışmada dünya güzeli seçilmesi üzerine Atatürk kendisine “Ece” unvanını verir ve Türk kadınına şöyle seslenir: “Türk ırkının dünyanın en güzel ırkı olduğunu tarihten bildiğim için, Türk kızlarından birisinin dünya güzeli seçilmiş olmasını çok tabî buldum. Fakat Türk gençlerine bu münasebetle şunu hatırlatmayı da lüzumlu görürüm: Övünç duyduğumuz tabî güzelliğinizi fenni tarzda muhafaza etmesini biliniz ve bu yolda uyanık olunuz... Bununla beraber, asıl uğraşmaya mecbur olduğumuz şey, analarımızın ve atalarımızın oldukları gibi, yüksek kültürde ve yüksek fazilette dünya birinciliğini elde tutmaktır.”⁸

Türk kadını, Atatürk’ün kendilerine olan güvenine lââyık olabilmek için haklarını sonuna kadar kullanmalı ve Atatürk’ün emaneti olan Türkiye Cumhuriyetini O’nun istediği gibi ilelebet yaşatmak ve geleceğe güvenle bakabilmek için, her alanda kendini gösterebilmelidir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma 1929-1933 Türkiye güzellerinin saç tasarımlarının değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Türkiye güzellerinin saç tasarımları konusunda bir çalışmanın olmaması, 1929-1933 yılları arasında yapılan güzellik yarışmalarında birinci olan güzellerin saç tasarımları konusunda bilgi sahibi olmak isteyenlere kaynak oluşturması, dönemin trendlerinin belirlenmesi ve bu konuya ışık tutması amacıyla hazırlanmıştır.

---

⁷ *agm.*, s. 50-52.

⁸ Cemal Avcı, “Cumhuriyetin Ülkemize ve Bireylere, Özellikle Türk Kadınına Kazandırdıkları”, *Atatürk Araştırma Dergisi*, C. XIX, S. 57, Kasım 2003, s. 57.

Araştırmanın Önemi

1929-1933 Türkiye güzellerinin saç modelleri üzerine daha önce hiçbir araştırmanın yapılmış olmaması dikkate alındığında bu araştırma bir ilk olma özelliğine sahiptir.

1929-1933 Türkiye Güzellik Yarışmalarında birinci olan güzellerin saç biçimlendirmeleri, saç şekillendirmeleri, saç renklerinin, saç aksesuarlarının değerlendirilerek arşiv oluşturulması ve dönemin saç modasını ortaya koyması açısından önem taşımaktadır.

Tanımlar

Küt Saç Formu: Başın alt kısmından üst kısmına doğru uzunluk artışlarıyla ortaya çıkan, kesintisiz ve hareketsiz yüzey dokusu oluşturan saç şeklidir.⁹

Graduasyon Form: Başın alt kısmından üst kısımlara doğru uzunluk artışı ile beraber, başın alt kısmında hareketli doku, üst kısımlarda ise hareketsiz dokudan oluşan kombinasyonun ortaya çıktığı saç şeklidir.¹⁰

Uzayan Katlı Form: Saç boyu uzunluğunun, başın üst kısmından alt kısmına doğru artmasıyla ortaya çıkan, genellikle oval görüntüye sahip, ağırlığı olmayan tamamıyla hareketli bir dokuya sahip saç şeklidir.¹¹

Eşit Katlı Form: Sabit uzunluklardan oluşan ve belirgin bir ağırlığı olmayan, hareketli dokuya sahip saç şeklidir.¹²

Vac Dalgası: Saçda parmakla ve şekillendirme tarağı yardımıyla “S” biçimli hareketler dizisi oluşturmaktır.¹³

Saç Aksesuarı: Saçı toplamada, tutturmada veya süs amacıyla kullanılan her türlü toka, flar, şapka vs. genel adıdır.

Diyagonal: Çapraz eğilimli çizgi.¹⁴

---

⁹ Eczacıbaşı-Schwarzkopf, *Saç Kesimine Bilimsel Yaklaşım*, Pivot Point International, Hong Kong 2002, s. 9.

¹⁰ *age.*, s. 10.

¹¹ *age.*, s. 11.

¹² *age.*, s. 12.

¹³ Stephanie Henderson, *Temel Kuaförlük Bilimi*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara 1995, s. 116.

¹⁴ Eczacıbaşı-Schwarzkopf, *Saç Kesimine Bilimsel Yaklaşım*, Pivot Point International, Hong Kong 2002, s. 69.

Kombinasyon Form: Saç kesiminde, hareketli ve hareketsiz dokunun bir arada kullanılmasıyla oluşan biçimlendirme tekniği.¹⁵

Rasta: Diğer bir adı da *Dread Lock* tur. Afrika kökenli bir saç modeli olup doğal ve yapay olmak üzere iki çeşittir. Saçların birbirine geçirilmesi ile yapılır. Bu karıştırma yani saçların birbirine geçirilmesi işleminde alınan saç tutamları tiftiklenir. Tiftiklenen saçlar tığ yardımıyla birbiri içine geçirilerek “dread” yani rasta hâline getirilir.

Postiş: Saçın şeklini, boyunu değiştirmek için kullanılan ilave saçlardır. At kuyruğu, örgü vs. şeklinde olup lokal olarak kullanılır.¹⁶

Yöntem

Araştırmada betimsel araştırma yöntemi kullanılmış, elde edilen veriler değerlendirilerek 1929-1933 yıllarında Türkiye güzellerinin saç biçimleri, şekilleri, renkleri ve saçta kullanmış oldukları aksesuarlar hakkında bilgi toplanmaya çalışılmıştır.

Araştırma verilerinin toplanması ve değerlendirilmesi sonucunda 1929 güzeli Feriha Tevfik Hanıma ait 2 fotoğraf, 1930 güzeli Mübeccel Namık Hanıma ait 5 fotoğraf, 1931 güzeli Naşide Saffet Hanıma ait 6 fotoğraf, 1932 güzeli Keriman Halis Ece Hanıma ait 8 fotoğraf, 1933 güzeli Nazire Hanıma ait 4 fotoğraf, toplamında 26 fotoğraf incelenerek saç biçimleri, şekilleri, renkleri, saç aksesuarları hakkında veriler toplanarak sonuca gidilmiştir.

Tablo 1: 1929-1933 Güzellerinin saç biçimlendirmelerinin yüzdelik oranları

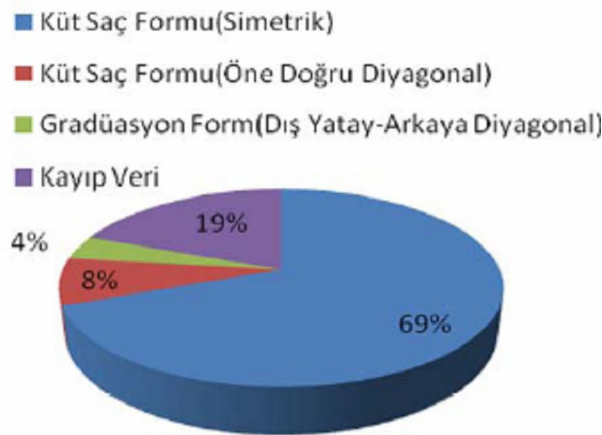
¹⁵ *age.*, s. 7.

¹⁶ Ahmet Erkan, İ. Güngör, *Modern Kuaförlük Sanatında Eğitim*, Frapan Yayıncılık, Ankara 1999, s. 262.

BİÇİMLENDİRME	Model Sayısı	%
Küt Saç Formu(Simetrik)	18	69.2
Küt Saç Formu(Öne Doğru Diyagonal)	2	7.6
Gradüasyon Form(Öne Doğru Diyagonal)	0	0
Gradüasyon Form(Dış Bükey Yatay)	0	0
Gradüasyon Form(Dış Yatay-Arkaya Diyagonal)	1	3.8
Uzayan Katlı Form(Dikey)	0	0
Uzayan Katlı Form(Öne Doğru Diyagonal)	0	0
Uzayan Katlı Form(Yatay Dikey-Kaydırma Tekniği)	0	0
Uzayan Katlı Form(Yatay)	0	0
Eşit Katlı Form	0	0
Kombinasyon Formlar	0	0
Kayıp Veri	5	19.2
Toplam	26	100

Grafik 1. 1929-1933 Güzellerinin saç biçimlendirmelerinin yüzdeler oranlarının dağılımı

Biçimlendirme Oranları

Grafik 1’de görüldüğü gibi 1929-1933 Türkiye güzellerinin saç biçimlendirmelerinde daha çok kayıp veri ve onu takip eden küt saç formu ve küt saç formu öne doğru diyagonal biçimlendirme kullanılmıştır. Daha seyrek olarak ise graduasyon form kullanılmıştır.

Bu araştırmanın sonuçları incelendiğinde söz konusu dönemde en yaygın olarak küt saç formunun kullanıldığını görmekteyiz. Bunun nedeni kolay şekilde saçın kısaltıldığı bir model olmasıdır. Kuaför salonlarının yaygın olmadığı dönemde insanların çok rahatlıkla evde birbirlerine uygulayabilecekleri bir biçimlendirme tekniği oluşu küt saç formunun bu dönemde öne çıkmasında etkili olmuş olabilir.

Tablo 2. 1929-1933 Güzellerinin saç şekillendirmelerinin yüzdeler oranları

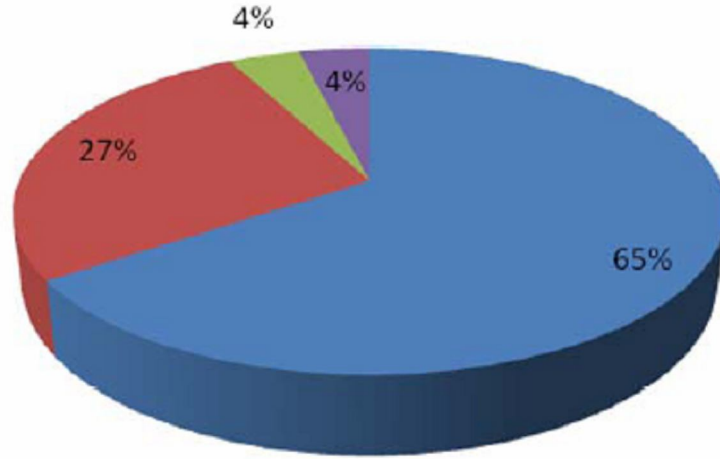
ŞEKİLLENDİRME	Model Sayısı	%
Vac Dalgası(Tamamı Başa Yapışık)	17	65.3
Dalgalı (Uç Kısımları)	7	26.9
Düz (Tamamı Düz)	0	0
Düz Karışık	0	0
Bukle (Maşa Dalgası)	0	0
Bukle	1	3.8
Rasta	0	0
Veri kaybı	1	3.8
Topuz	0	0
Toplam	26	100

Grafik 2. 1929-1933 Güzellerinin saç şekillendirmelerinin yüzdeler oranlarının dağılımı

Şekillendirme Oranları

■ Vac Dalgası(Tamamı Başa Yapışık) ■ Dalgalı (Uç Kısımları) ■ Bukle ■ Veri kaybı

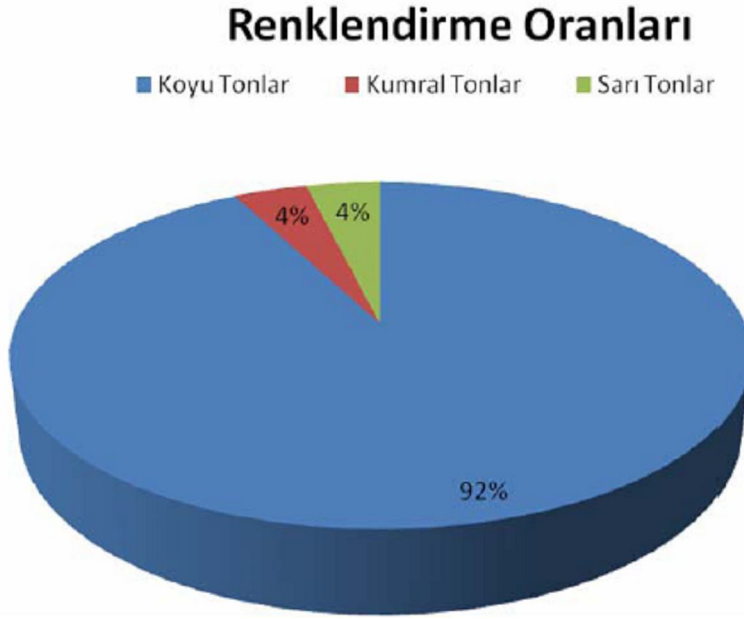
Grafik 2’de görüldüğü gibi 1929-1933 Türkiye Güzellerinin saç şekillendirmelerinde % 65 oranında Vac Dalgası (tamamı başa yapışık), % 27 dalgalı (uç kısımlar), % 4 oranında buklev ve % 4 oranında veri kaybı görülmektedir.

Şekillendirme konusuna baktığımızda en fazla Vac dalgası karşımıza çıkmıştır. Türk insanının saç özelliklerinden biri dalgalı oluşudur. Dalgalı saçları tarak ve el yardımıyla şekillendirmek oldukça kolay olup kişinin kendi başına yapabileceği bir şekillendirme olması, vac dalgasının o dönemde kullanımını ve yaygınlığını açıklayabilir.

Tablo 3. 1929-1933 Güzellerinin saç renklendirmelerinin yüzdelik oranları

RENKLENDİRME	Model Sayısı	%
Koyu Tonlar	24	92.3
Kumral Tonlar	1	3.8
Sarı Tonlar	1	3.8
Moda Tonlar(Kızıllar, Bakır kıızıllar, Mix renkler)	0	0
Beyaz Saç	0	0
Tonlamalar	0	0
Toplam	26	100

Grafik 3. 1929-1933 Güzellerinin saç renklendirmelerinin yüzdeler oranlarının dağılımı

Grafik 3’de görüldüğü gibi 1929-1933 Türkiye güzellerinin saç renklendirme değerlendirmesi yapıldığında % 92 oranında koyu tonların, % 4 oranında kumral tonların, %4 oranında sarı tonlar gözlenmiştir. Koyu renk saçın yaygın olma nedeni krem boya ların ülkemize çok geç girmiş olmasıdır. Ayrıca arşivlenen fotoğrafların siyah beyaz olması renk belirleme konusuna kısıtlılık getirmektedir.

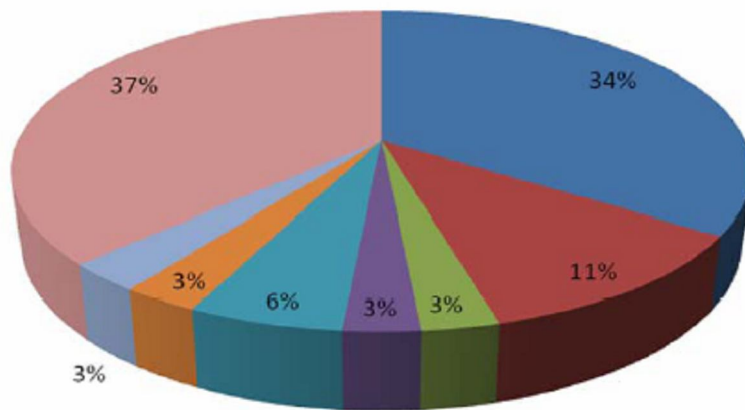
Tablo 4. 1929-1933 Güzellerinin saç aksesuarlarının yüzdeler oranları

AKSESUARLAR	Model Sayısı	%
Tel Toka	12	34.2
Saç Lastiği	4	11.4
Firkete	1	2.8
Çiçek	1	2.8
Postiş	0	0
Şapka	2	5.7
Taç	1	2.8
Eşarp	1	2.8
Diğerleri	0	0
Kullanılmamış	13	37.1
Toplam	35	100

Grafik 4. 1929-1933 Güzellerinin saç aksesuarlarının yüzdelerinin dağılımı

Aksesuar Oranları

■ Tel Toka ■ Saç Lastiği ■ Firkete ■ Çiçek ■ Şapka ■ Taç ■ Eşarp ■ Kullanılmamış

Son olarak Grafik 4’de görüldüğü gibi 1929-1933 Türkiye güzellerinin saçlarında % 37’lik gibi büyük bir bölümünde aksesuar kullanılmamış, % 34’ünde tel toka, %11’inde saç lastiği, %6’sında şapka, %3’ünde eşarp, %3’ünde firkete, %3’ünde taç ve %3’ünde çiçek kullanılmıştır.

Oranlara baktığımız zaman çok fazla aksesuar kullanılmadığını görmekteyiz. Bunun savaştan yeni çıkmış, her anlamda kalkınmaya çalışan Türkiye'nin ekonomik sıkıntısının göstergesi olduğunu ve bu tip harcamaların kısıtlı yapılabildiğini söylemek yanlış olmaz.

Öneriler

Bu çalışmanın konusunu oluşturan 1929-1933 Türkiye güzellerinin, Cumhuriyetin ilk güzelleri olarak Türk kadınının imaj değişiminde önemli oldukları bir gerçektir.

Bu anlamda güzellik yarışmalarının ülke tanıtımında çok büyük bir role sahip olduğu unutulmamalı ve buna paralel olarak yarışmaya katılanların makyaj, saç ve kıyafet tasarımları ciddiyle yapılmalıdır. Yarışmada dereceye girenlerin ise topluma örnek olacak bireyler olma gereklilikleri unutulmamalıdır.

1929-1933 Yılları Türkiye Güzellerinin Saç Tasarımlarında;

- a) Küt Saç Formunda Kesimleri (% 69,2),
- b) Başa Yapışık VAC Dalgası Şekillendirmeleri (% 65,3),
- c) Koyu Tonlardaki Renklendirmeleri (% 92,3) ve
- d) Saç Aksesuarlarından Kaçınmaları (% 37,1) veya Tel Toka Gibi Aksesuarları

Tercih Ettikleri Anlaşılmaktadır.

Kurtuluş Savaşı sonrasında yaralarını sarmakta olan Türk toplumu (kadını)'nun aynı zamanda 1929 ekonomik krizi ile de örtüşen bu zaman diliminde sade ve minimalist bir saç tasarımını benimsemesi çok doğaldır. Güzellerimizin saç tasarımlarının, dönemin modern Türk kadınına yansıttığını da ifade edebiliriz.

1933'den sonra güzellik yarışmaları 1950 yılına kadar yasaklanmıştır. Bu tip yarışmaların ülke tanıtımına katkısından dolayı bu yarışmaların aksatılmadan yapılması Türkiye'nin dünya üzerinde daha çabuk tanınmasına yardımcı olacaktır.

Ayrıca Güzellik Yarışmalarının incelenmesiyle elde edilen verilerin araştırmacılar için önemi göz önüne alındığında, yeni yapılacak yarışmalarda gelecekteki araştırmalara kaynak sağlayacak biçimde bilgilerin arşivlenmesi ve fotoğraflık dokümantasyon işlemlerinin titizlikle yapılması önem arz etmektedir.

Kaynaklar

- Acun, Fatma, “Görsel Verilerde Kadın İmajı”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Aralık 2007, S. 16, s. 91-112.
- Avcı, Cemal, “Cumhuriyetin Ülkemize ve Bireylere, Özellikle Türk Kadınına Kazandırdıkları”, *Atatürk Araştırma Dergisi*, C. XIX, S. 57, Kasım 2003.
- Coparal, Bernard, *Kemalizm ve Kemalizm Sonrasında Türk Kadını II*, Çev. Ercan Eyüpoğlu, Cumhuriyet Yayınları, İstanbul 1999.
- Costantino, Maria, *Fashion of Deade the 1930*, London 1991.
- Davaz Mardin, Aslı, *Hanımlar Âleminde Roza'ya, Kadın Süreli Yayınları Bibliyografisi*, Kadın Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı Yayınları, İstanbul 1998.
- Duman, Doğan, Pınar Duman, “Kültürel Bir Değişim Aracı Olarak Güzellik Yarışmaları” *Toplumsal Tarih Dergisi*, S. 42, İstanbul 1997.
- Eczacıbaşı-Schwarzkopf, *Saç Kesimine Bilimsel Yaklaşım*, Pivot Point International, Hong Kong 2002.
- Erkan, Ahmet, İ. Güngör, *Modern Kuaförlük Sanatında Eğitim*, Frapan Yayıncılık, Ankara 1999.
- Gönenç Yapar, Aslı, “Kadın Devrimi Cumhuriyet ile Başladı”, *4. Boyut*, S. 4, (80. Yıl Özel Sayı), 2003.
- Harrison, Martin, *Parkinson Photographs 1935-1990*, London 1994.
- Henderson, Stephanie, *Temel Kuaförlük Bilimi*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara 1995.
- Kayabaş, Şennur, *1929-1939 Yılları Türkiye Güzellerinin Saç Tasarımlarının Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Lisans Tezi, Ankara 2009.
- Kayserilioğlu, R. Sertaç, “Güzellik Değişiyor Ama Geçmiyor”, *NTV Tarih Dergisi*, Nisan 2009, S. 3, s. 50-51.
- Kilgour, OFG., Marguerite McGarry, *Tüm Kuaförlük Bilimi*, Gaye Matbaacılık, Ankara 1995.
- Meredith, Bronven, *Vogue Vücut ve Güzellik Kitabı*, Çev. G. Suveren, Kural Matbaası, İstanbul 1978.

Öztamur, Pınar, “Cumhuriyet’in İlk Yıllarında Güzellik Yarışmaları ve Feminin Kadın Kimliğinin Kuruluşu”, *Toplumsal Tarih Dergisi*, S. 99, İstanbul 2002.

Savcı, Kemal, *Cumhuriyetin 50. Yılında Türk Kadını*, Cihan Matbaası, Ankara 1973.